

ROZBOR HOSPODAŘENÍ

rok 2018

DIVADLO POD PALMOVKOU
Zenklova 34, 180 36 Praha 8 – Libeň

Ředitel Michal Lang

Považuji uplynulý rok působení Divadla pod Palmovkou za velmi úspěšný. Zvýšila se celková návštěvnost i tržby. Jde zatím, a doufám, že to vydrží, o vzestupnou tendenci. Celkově máme měsíčně průměrně vyprodáno kolem 12 představení. Z toho vesměs všechna představení, která se hrají ve Studiu PALM OFF.

Zvýšil se nám také počet zájezdů. Za rok 2018 jsme vyjízďeli na 52 zájezdů, což je o 8 více než v předchozím roce, což znamená, že byly větší i výnosy, a to o více než 650 000 Kč. Naše představení vidělo mimo Prahu 18 502 diváků, což je skoro o 4 000 více než v loňském roce.

V roce 2018 se také sedm našich inscenací zúčastnilo 12 festivalů, z toho dvou zahraničních. To považuji za velký úspěch. *Něco za něco* v režii evropsky proslulého Jana Klaty udělalo velký dojem na Shakespearovském festivalu v Gdaňsku. Polská divadelní kritika a veřejnost nás při příchodu na diskuzi po představení přivítala dlouhým potleskem. Oceňovali nejen režii a samotnou inscenaci, ale rovněž herecké výkony. Jan Klata mi poté řekl, na základě referencí polské odborné veřejnosti, že se nám povedlo změnit vnímání českého divadla v Polsku. To nám udělalo velikou radost. Bylo nám velkou ctí reprezentovat české divadlo na tomto světově proslulém a prestižním divadelním festivalu a přispět tak k dobré pověsti českého divadla.

Účast na festivalech 2018:

- 29. 1. Jak sbalit ženu 2.0, Grand festival smíchu, Pardubice
- 11. – 13. 5. Mlčení bobříků, Nonstop Europa festival, Chemnitz, Německo
- 12. 5. Pusťte Donnu k maturitě, WTF?! festival současného divadla, Liberec
- 18. 5. Nora, Divadelní flora, Olomouc
- 27. 5. Něco za něco, Divadelní svět, Brno
- 30. 5. Jak sbalit ženu 2.0, Dream factory, Ostrava
- 24. 6. Pusťte Donnu k maturitě, Divadlo Evropských regionů, Hradec Králové
- 25. 6. Zamilovaný Shakespeare, Divadlo Evropských regionů, Hradec Králové
- 2. 8. Něco za něco, Festiwal Szekspirowski, Gdaňsk, Polsko
- 25. 8. Jak sbalit ženu 2.0, Ejhle loutka, Žamberk
- 2. 10. Žítkovské bohyně, Čekání na Václava, Hradec Králové
- 19. 10. Nora, Kult, Ústí nad Labem

V roce 2018 jsme premiérovali tři inscenace na Velké scéně a odehráli dvě veřejné generálky inscenace *Roku na vsi*, jejíž premiéra se odehrála v lednu 2019. Ve Studiu PALM OFF jsme realizovali jednu premiéru.

První premiérou roku byla inscenace *Něco za něco* W. Shakespeara v režii již zmíněného Jana Kláty. Jan Klata je režisér evropského formátu, od roku 2018 je držitelem prestižní Evropské divadelní Ceny nové divadelní reality. V současné době patří mezi nejvýraznější a nejznámější osobnosti evropského divadla. Získat ke spolupráci takového výrazného režiséra není vůbec jednoduché a já jsem moc rád, že se nám to povedlo. Z angažování osobnosti takového formátu si slibuji bližší propojení našeho divadla s divadlem evropským, zatím jsme se účastnili jednoho prestižního zahraničního festivalu a další jsou v jednání. Jsem přesvědčen, že je to přínos nejen pro nás, ale že to může být začátek otevírání dveří pražskému a českému divadlu do zahraničí.

Druhou premiérou roku byla v únoru inscenace hry Tomáše Dianišky *Pusťte Donu k maturitě* ve Studiu PALM OFF. Děj inscenace se odehrává v kdysi proslulém Discolandu, který se nachází nedaleko našeho divadla na Praze 8. Tvůrci inscenace tak reagovali na fakt, v jaké lokalitě se Divadlo pod Palmovkou nachází - a zároveň také na stále málo diskutovanou realitu českých devadesátých let. Představení je od doby svého vzniku permanentně vyprodané a vysloužilo si již dvě nominace na ocenění (Cena Marka Ravenhilla za text, Prvně uvedená česká hra roku v Cenách divadelní kritiky 2018)..

Další inscenací byla adaptace románu Kateřiny Tučkové *Žitkovské bohyně* v mé režii. Předpremiéra se odehrála v červnu a po ní následovala premiéra v září 2018, která byla spojená s oficiální oslavou 70. výročí založení divadla. I tato inscenace se setkala s velkým ohlasem diváků a je rovněž několik měsíců dopředu vyprodaná.

V říjnu uvedl na jeviště našeho divadla českou premiéru hry významné britské autorky Caryl Churchill *Sedmé nebe* slovenský režisér Eduard Kudláč. Eduard Kudláč patří mezi přední slovenské režiséry, který pravidelně režiruje mj. ve slovenském Národním divadle. Tato artová inscenace je náročnější komedie. Odesla si již dvě ocenění, která ovšem datem udělení spadají již do roku 2019.

V prosinci se ještě uskutečnily dvě veřejné generálky adaptace Miroslava Krobota *Roku na vsi* bratří Mrštíků v mé režii.

I v roce 2018 se v Divadle pod Palmovkou konal PALM OFF FEST 2018, a to již potřetí. Tentokrát doprovázen sloganem „Už máme, co jsme chtěli?“ evokujícím dění roku 1989. Festival zahájila autorská inscenace *Revoluce* tallínského divadla Teater NO99, držitele

prestižního evropského ocenění Cena nové divadelní reality (2017) a vítěze posledního ročníku Pražského Quadriennale (2015), jejím tématem byl jeden z nejpozoruhodnějších konceptů lidské civilizace – revoluce a její politická, estetická, intelektuální a emocionální podstata.

Uvedení inscenace na našem festivalu byla jednou z posledních možností vidět práci tohoto předního evropského divadelního souboru: soubor krátce nato ukončil svou činnost.

České barvy na festivalu hájila inscenace našeho divadla *Něco za něco* v režii Jana Klaty a inscenace Tomáše Dianišky *Pust'te Donu k maturitě*. Estonský soubor Kanuti Gildi SAAL z Tallinnu přivezl na festival inscenaci *99 slov pro prázdnotu*. Inscenace vznikla jako reakce na teroristické útoky v Charlie Hebdo a kladla si otázky o stavu současné evropské společnosti, jež se odcizila svým původním ideálům. Bylo nám ctí přivítat u nás Evu-Marii Liimets - velvyslankyni Estonské republiky v České republice.

Maďarský soubor Metanoia Artopédia z Szegedu v Maďarsku přivezl temné představení *Ledové doktríny: Variace na nacistickou rétoriku*. Tématem inscenace bylo demaskovat jazyk nenávisti ve veřejném prostoru a upozornit na nebezpečí, jaká z něho plynou. Autoři inscenace ukazují, jak velmi jednoduchými jazykovými prostředky lze ovlivnit myšlení a chování napříč společnostmi, jak snadno jí lze manipulovat a z mnoha lidí tak ve výsledku udělat vrahy či kolaboranty. Vrcholem festivalu PALM OFF FEST se bezesporu stala inscenace berlínského divadla Maxim Gorkij Theater *Gorki: Alternativa pro Německo* v režii proslulého bosensko-chorvatského režiséra Olivera Frljiće. Který patří mezi nejdiskutovanější a nejsledovanější evropské divadelníky. Hlavní část festivalu pak uzavřelo představení Teatru Powszechnego im. Zygmunta Hübnera z polské Varšavy s inscenací *Spravedlnost*. Jejimi tvůrci jsou Michal Zadara a Nawojka Gurczyńska. Mezi lety 1968 a 1970 bylo třináct tisíc Židů donuceno opustit Polsko. Země chudší o tyto obyvatele v důsledku toho utrpěla po stránce společenské, kulturní, ekonomické i politické a dlouhodobé následky této etnické čistky jsou v Polsku patrné dodnes. *Spravedlnost* je inscenace o zemi, kde došlo ke zločinu, za který nebyl nikdo potrestán.

Festival doprovázel po celou dobu doprovodný program ve spolupráci se společností Kinedok. Jednalo se o projekce dokumentárních filmů tematizovaných současnými událostmi v Evropě doprovázených diskuzemi s tvůrci, které se rok od roku těší rostoucímu zájmu veřejnosti.

Po celou dobu konání festivalu byla ve foyeru Divadla pod Palmovkou umístěna ve spolupráci s Polským institutem pozoruhodná putovní výstava nazvaná *Polská divadelní avantgarda*. Ředitel polského institutu se rovněž účastnil zahájení festivalu i otevření této výstavy.

Celý festival PALM OFF FEST organizuje a tvoří velmi malý počet lidí: externistů, kteří celou práci pro festival dělají za v podstatě symbolický honorář, společně s marketingovým oddělením divadla a umělecko-technickým provozem, pro které je festival v rámci provozu velkou zátěží navíc. Všem bych chtěl i touto cestou vyjádřit velké poděkování. Festival si získal za tři roky existence velké renomé u nás i v zahraničí, o čemž svědčí i hodnocení grantové komise na Ministerstvu kultury, kde jsme se pro rok 2019 mezi všemi festivaly v kategorii, do které spadáme, umístili na prvním místě. Kromě toho se v roce 2018 festivalu účastnili i zahraniční hosté a novináři.

V roce 2018 Divadlo pod Palmovkou oslavilo 70 let své existence. Na tomto faktu bylo postaveno PR divadla. Tváří oslav se stal zakládající člen Divadla pod Palmovkou Jan Skopeček, který v roce 2018 rovněž získal čestné občanství Prahy 8. Ve spolupráci s Českou televizí v režii Jan Břichcína vznikl televizní dokument, který mapoval celou dobu existence Divadla pod Palmovkou a který byl také Českou televizí odvysílán. Kromě toho ve spolupráci s Českým rozhlasem vznikl také rozhlasový dokument o našem divadle, která se v současné chvíli dokončuje. Akce, připomínající jubileum Divadla pod Palmovkou se děly průběžně během roku a samotné oslavy pak vyvrcholily na premiéře *Žitkovských bohyní* v září 2018.

Ani v roce 2018 nás bohužel neminuly rekonstrukční práce. Proběhla celková rekonstrukce vnitřních fasád a prosklených střech ve dvoře, které byly v havarijním stavu. Vzhledem k tomu, že nás festival PALM OFF FEST stál více, než jsme předpokládali, dále vzhledem k tomu, že jsme díky poruše vodoměru platili náklady na odběr vody za rok 2017 až v roce 2018 (při rekonstrukci fasády došlo k mimořádně velkému odběru vody) a vzhledem k vyšším nákladům na inscenace (důvodem zvýšených nákladů byla nutnost výroby dekorací a kostýmů ve zkrácených termínech kvůli odřeknutí režijní spolupráce, což neúměrně zvýšilo divadlu náklady). Po několikrát navýšeném neinvestičním příspěvku (investiční fond, fond vypořádání) byla naše organizace na konci roku 2018 ve zhoršeném hospodářském výsledku 369 tis. Kč, který plně pokrývá ziskem z doplňkové činnosti.

Mgr. Michal Lang,
ředitel DpP

Premiéry roku 2018

a) Údaje o datu premiéry v daném roce:

William Shakespeare: *Něco za něco*. Premiéra: 27. 1. 2018

Tomáš Dianiška a kol.: *Pust'te Donnu k maturitě!* Světová premiéra: 28. 2. 2018 ve Studiu PALM OFF

Blog Poslední důvod, proč se nezabít a Tomáš Dianiška: *Poslední důvod, proč se nezabít*.

Světová premiéra: 18. 5. 2018 ve Studiu PALM OFF

Kateřina Tučková: *Žitkovské bohyně*. Česká premiéra nové adaptace: 14. 9. 2018

Caryl Churchill: *Sedmé nebe*. Česká premiéra 17. 10. 2018

b) Komentovaný dramaturgický záměr titulu a zhodnocení, zdali se naplnil:

William Shakespeare
NĚCO ZA NĚCO

Dramaturgický záměr sledoval především tři hlavní cíle. Prvním bylo uvedení textu, který nepravoplánově nabízí aktuální pohledy na současnou společnost i na možné principy jejího řízení. V případě méně známé Shakespearovy hry *Něco za něco* přitom stojí za zmínku, že se okrajově dotýká českých zemí. Další dramaturgickou rovinou vedoucí k rozhodnutí tento titul inscenovat pak byla skutečnost, že se Shakespearův text velmi ostrým až nemilosrdným způsobem dotýká tématu úlohy ženy v převážně mužské společnosti a ve způsobu, jakým ženy dosahují naplnění svých představ a přání – nebo o ně naopak přicházejí. V neposlední řadě pro inscenování právě tohoto divadelního titulu hovořil zájem režiséra Jana Klata, který se na půdorysu Shakespearovy hry rozhodl rozehrát ryze současné divadlo na evropské úrovni hovořící o nepříjemných a někdy i tabuizovaných společenských a politických tématech. Aneb, jak praví i motto inscenace, „Kdo má moc, nemusí být v právu“... Inszenace uváděná v Divadle pod Palmovkou s anglickými titulky vyvolala mimořádný ohlas divadelní veřejnosti, s velkým úspěchem reprezentovala české divadlo na největším shakespeareovském divadelním festivalu Evropy a získala vysoké hodnocení divadelních odborníků u nás i v zahraničí. Dramaturgický záměr se naplnit podařilo. Režie: Jan Klata.

Tomáš Dianiška PUŠŤTE DONNU K MATURITĚ

Inscenace z dramaturgického hlediska pokračovala v úspěšné činnosti herecké a tvůrčí skupiny shromážděné kolem autora, režiséra a organizátora Tomáše Dianišky. Hlavním dramaturgickým záměrem tedy bylo pokračování v programové linii Divadla pod Palmovkou, která si vydobyla značnou popularitu a zájem diváků i odborníků, ale také snaha vyjádřit se divadelními prostředky k atmosféře a dění „divokých devadesátých let“, kdy bylo v Čechách možné snad doslova vše. Za použití řady „popkulturních“ odkazů, které silně ovlivnily dětství a dospívání dnešních třicátníků, se v inscenaci odvíjel fiktivní příběh, ve kterém se postavy z amerického seriálu pro mládež dostaly do reality českých devadesátých let – konkrétně do tehdejší pražské Libně, kde zdejšímu slavnému nočnímu podniku tehdy kraloval muž později odsouzený za podíl na první nájemné vraždě v České republice... Generační černá groteska ohlížející se za dobou, ve které se v dobrém i špatném tvořila naše současnost, je dnes jednou z mála českých inscenací, které se tomuto tématu vůbec věnují. Značný zájem diváků a pozitivní hodnocení divadelních odborníků svědčí o živosti a naléhavosti zpracovávaných témat i kvalitě inscenace, která byla pro velký zájem obecnostva v lednu 2019 přenesena na Velkou scénu. Dramaturgický záměr se naplnit podařilo. Hra získala dvě nominace na ocenění (Cena Marka Ravenhilla za text, Prvně uvedená česká hra roku v Cenách divadelní kritiky 2018). Režie: F. X. Kalba.

Blog Poslední důvod, proč se nezabít a Tomáš Dianiška POSLEDNÍ DŮVOD, PROČ SE NEZABÍT

Hlavním důvodem vedoucím z hlediska dramaturgické koncepce divadla k realizování titulu *Poslední důvod, proč se nezabít* bylo pokračování úspěšné programové linie představované činností skupiny Tomáše Dianišky. Po značném úspěchu Dianiškovy starší divadelní verze blogu *1000 věcí, co mě serou* se skupina kolem Tomáše Dianišky rozhodla převést do divadelní podoby další blog z dílny stejných autorů, tentokrát s poněkud nadějnějším názvem než měl jeho předchůdce *Poslední důvod, proč se nezabít*. Generačně laděná černá groteska o krizi současných třicátníků a nesnadném hledání svého příslovečného „místa na slunci“ navíc z dramaturgického hlediska představuje cennou a značně autentickou zprávu o životě dnešní mladé generace i skvělý příklad současných možností nového komediálního divadla. Z dramaturgického hlediska bylo také důležité, že v inscenaci byla použita živá hudba a autorské písně, čímž se inscenace v jistém smyslu přihlásila k tradicím hudebního divadla. Zájem a pozitivní reakce diváků svědčí o tom, že Dianiškova nová zpráva o životě ve středním věku je pro jeho generaci (ale nejen pro ní) srozumitelná a trefná. Dramaturgický záměr se naplnit podařilo. Režie: F. X. Kalba.

Kateřina Tučková ŽÍTKOVSKÉ BOHYNĚ

K realizování inscenace vedla z dramaturgického hlediska naše dlouhodobá snaha o naplňování jedné z důležitých programových linií Divadla pod Palmovkou, kterou představují nové divadelní adaptace původně nedivadelních děl vysoké společenské aktuálnosti. Nová dramaturgie mezinárodně úspěšného románu Kateřiny Tučkové vytvořená přímo pro Divadlo pod Palmovkou Michalem Langem usilovala o divadelní zpracování silného příběhu o zaniklém světě žen, které dovedly léčit a vidět do minulosti a budoucnosti, ale také o divácky atraktivní zpracování mnoha dnes tabuizovaných témat, kterým se část současné české společnosti usilovně brání. Záměrem bylo vytvořit na základě mimořádně atraktivního a hluboce lidského příběhu mnohovrstevný jevištní obraz dějin českého dvacátého století i s jeho stíny, které doléhají i na naši současnost včetně těch nejtemnějších – nacismu a komunismu. „Obyčejné“ lidské zlo, touha po pomstě, žárlivost a nenaplněná láska se zde střetávají s „velkými dějinami“ v podobě, která v dnešní době představuje jedno z nejvýraznějších děl usilujících zpracovat toto nanejvýš aktuální téma. Zároveň jde také v jistém smyslu o originální pohled na tzv. „českou otázku“ a „smysl dějin“, které měly být příspěvkem Divadla pod Palmovkou ke stoletému výročí vzniku Československa. V neposlední řadě bylo dramaturgickým záměrem také realizování po všech stránkách náročné, široce koncipované a rozsáhlé inscenace, ve které by se mohl naplno uplatnit herecký soubor Divadla pod Palmovkou a jeho hosté. Velký divácký zájem i hodnocení divadelních odborníků dokládají, že se dramaturgické záměry naplnit podařilo. Režie: Michal Lang.

Caryl Churchill SEDMÉ NEBE

Česká premiéra jedné z nejpozoruhodnějších a nejlepších britských her druhé poloviny minulého století byla z dramaturgického hlediska realizována jako součást programové linie nových her reagujících na aktuální témata. Nesmírně dráždivá a ostře tragikomická hra dotýkající se mj. tématu společenské a sexuální identity, ale také mnoha témat politických a historických, byla pro potřeby inscenace Divadla pod Palmovkou nově přeložena. Vedle nesporných kvalit hry a její obsahové i umělecké neotřelosti a závažnosti bylo z dramaturgického hlediska důležité také to, že hra nabídla účinkujícím hercům setkání se zcela nevšedními hereckými úkoly, které mj. vyžadovaly ztvárnění postav různého pohlaví a věku žijící v různých dějinných epochách. Z dramaturgického hlediska byl zajímavý a důležitý také klíčový formální motiv *Sedmého nebe*: hra totiž z nečekaných úhlů sleduje vazby a rozdíly mezi viktoriánskou érou, kdy se říkalo, že největším životním štěstím je být mladý a Angličan, a mezi současností, přičemž výsledek tohoto neortodoxního srovnání může působit dosti překvapivě. Uvedení tohoto díla vysoce ceněné dramatičky přineslo řadu pozoruhodných a mimořádně kvalitních hereckých výkonů – a také pozornost divadelních odborníků. Inscenace byla oceněna na našem jediném festivalu komediálního divadla Grand festival smíchu v Pardubicích dvěma hlavními hereckými cenami. Dramaturgické záměry se naplnit podařilo. Režie: Eduard Kudláč.

5) Reprízované tituly

É. Pataki: *Edith a Marlene*. Premiéra: 22. 9. 1999

D. Seidler: *Králova řeč*. Premiéra 19. 4. 2013

D. C. Jackson: *Můj romantický příběh*. Premiéra: 23. 1. 2014

T. Dianiška a kol.: *1000 věcí, co mě serou*. Světová premiéra: 28. 11. 2014 ve Studiu PALM OFF

D. Maslowska: *Dva ubohý Rumuni, co mluvěj polsky*. Česká premiéra v českém jazyce: 20. 12. 2014
ve Studiu PALM OFF. Derniéra 3. 2. 2018

M. Goos: *FUK!* Premiéra: 18. 12. 2015

T. Dianiška: *Mlčení bobříků*. Světová premiéra 12. 2. 2016 ve Studiu PALM OFF

Molière: *Don Juan*. Premiéra 21. 10. 2016

T. Dianiška a kol.: *Mickey Mouse je mrtvý*. Pražská premiéra 4. 11. 2016 ve Studiu PALM OFF

H. Ibsen: *Nora*. Premiéra 16. 12. 2016

T. Baránek, T. Dianiška: *Jak sbalit ženu 2.0*. Česká premiéra 10. 2. 2017 ve Studiu PALM OFF

W. Allen: *Mocná Afrodité*. Premiéra 10. 3. 2017

G. Flaubert, I. Klestilová: *Paní Bovaryová*. Česká premiéra: 19. 5. 2017

M. Hýča: *Dotěrnosti*. Světová premiéra: 16. 6. 2017 ve Studiu PALM OFF. Derniéra 7. 6. 2018

M. Norman, T. Stoppard, L. Hall: *Zamilovaný Shakespeare*. Pražská premiéra 24. 11. 2017

Éva Pataki EDITH A MARLENE

Inscenace byla z dramaturgického hlediska i v tomto roce nasazována jakožto mimořádně zdařilý počín v žánru hudebního divadla se silným a atraktivním příběhem. *Edith a Marlene* navíc volně navazuje na dlouhou tradici Divadla pod Palmovkou v oblasti hudebně-divadelních žánrů a také na tradici hudebních kabaretů a malých scén. Dalším důvodem k reprízování pak byla také ambice připomenout zlatou éru šansonu a tragikomické životní osudy dvou velkých hvězd – Edith Piaf a Marlene Dietrich. *Edith a Marlene* patří s více než 310 odehranými reprízami mezi nejhranější pražské divadelní inscenace a také proto zůstává stále na repertoáru. Jde o nejhranější insenaci s největším počtem uváděných repríz a nejdéle hranou hru na světě. V roce 2016 jí shlédla sama autorka. Režie: Pavel Pecháček.

David Seidler KRÁLOVA ŘEČ

Králova řeč je pevnou a divácky oblíbenou součástí programové linie divadla silných příběhů. Zároveň také divákům nabízí možnost shlédnout po všech stránkách neobyčejně zdařilou hru současného autora. Zajímavý a vzrušující je děj hry, který se v obecné rovině dotýká tématu zraněného mužství a nutnosti čelit za určitých okolností sám sobě, v rovině konkrétní i historie naší státnosti a událostí bezprostředně předcházejících vypuknutí druhé světové války. Silný příběh „koktavého krále“ se navíc opírá o málo známé historické souvislosti, což bylo z dramaturgicko-historického hlediska rovněž zajímavé. V neposlední řadě byla z dramaturgického hlediska důležitá skutečnost, že hra nabízí velké a atraktivní herecké příležitosti. Obrovský ohlas inscenace a její značná divácká popularita zapříčinily, že zůstává nadále na repertoáru. Režie: Petr Kracik.

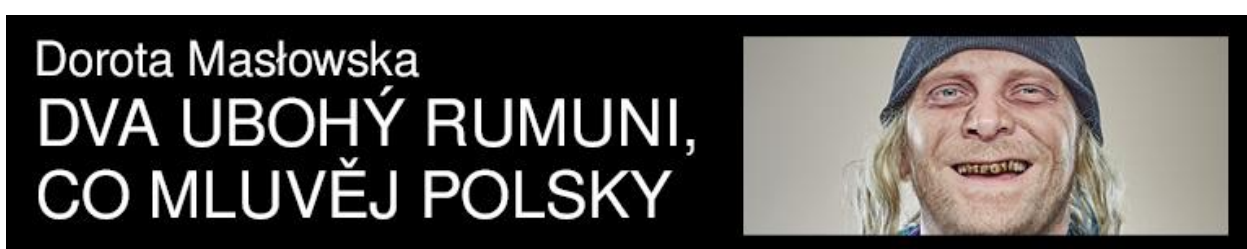
D. C. Jackson MŮJ ROMANTICKÝ PŘÍBĚH

Inscenace naplnila dramaturgický záměr uvést divácky atraktivní a moderní tragikomedii hovořící ryze současným jazykem a dotýkající se hned několika současných témat mimořádně naléhavých zvláště pro dnešní generaci „singles“. Jedná se o nepodbízivou a přitom divácky vděčnou komedii přinášející pozoruhodné herecké výkony a zábavu, ze které chvílemi běhá mráz po zádech. Inscenace *Můj romantický příběh* se setkala s příznivým diváckým přijetím, a proto zůstává i nadále na repertoáru. Režie: Tomáš Svoboda. Od minulé sezóny byla tato hra přeobsazena a v hlavních rolích excelují Vendula Fialová a Jan Hušek. Hra tak dostala nový nádech, který slaví u diváků úspěch.

Tento autorský text uváděný v rámci Studia Palm OFF na studiové scéně dramaturgicky navázal na programovou linii „divadla popkultury“. Jedná se o divadelní verzi jednoho z nejúspěšnějších internetových projektů současnosti, webového blogu „1000 věcí, co mě serou“. Hořká generační sonda do života současné mladé generace, jejich citového tápání, radostí, trápení a nadějí v podobě divadelní grotesky se u generačně spřízněného publika stala kultovní divadelní událostí svého druhu. Proto zůstává nadále na repertoáru. Režie: F. X. Kalba.

Inscenace jedné z nejúspěšnějších a nejkontroverznějších mladých polských autorek současnosti uváděná v rámci Studia Palm OFF je divácky přitažlivým představením o jungovské cestě k sobě samému, generační výpovědí i sondou do současné středoevropské společenské situace. Je také výsledkem snahy přivést na pražská jeviště současnou polskou dramaturgiu v poněkud jiné podobě, než jak se obvykle na českých jevištích děje. Inscenace měla derniéru v únoru 2018. Režie: Michal Lang.

Maria Goos
FUK!

Inscenace rozšířila repertoár Divadla pod Palmovkou o divácky atraktivní a přitom tematicky závažnou komedii, která nabídla velké herecké příležitosti i originální a výstižný pohled na současnost. *FUK!* vypráví o prázdnotě jednoho kdysi nerozlučného přátelství, lidské naivitě i bezohledné vypočítavosti vtípně se dotýkající také mužské ješitnosti, ambicí, sexuality i politických souvislostí. Inscenace divákům přinesla vynikající současnou nizozemskou hru respektované divadelní autorky a na divácky vstřícném půdorysu svižné a množstvím slovního i situačního humoru naplněné komedie ukázala bizarní, ale také melancholické a tragické podoby mužského středního věku. Inscenace se setkala s příznivým diváckým přijetím, a proto zůstává i nadále na repertoáru. Režie: Petr Zelenka.

Tomáš Dianiška MLČENÍ BOBŘÍKŮ

Inscenace hry kmenového autora a přední osobnosti Divadla F. X. Kalby Tomáše Dianišky s podtitulem *Totalitní horor o nástrahách skautingu* odvážným způsobem volně zpracovává příběh mladé skautky vězněné komunistickým režimem. Nevšední, ironický, nekompromisní a zároveň velmi trefný pohled na komunistickou totalitu, přináší nejen skvělou zábavu, ale také odkrývá zřůdnost komunistického a totalitního režimu. Inscenace je vytvořena se zcela výjimečnou pečlivostí, s pochopením pro historické souvislosti i zcela současný jevištní jazyk. Představení, postavené na širavém humoru i smrtelně vážných tématech, si získalo značnou pozornost diváků a odborné kritiky, autor Tomáš Dianiška pak v rámci Cen divadelní kritiky získal prestižní ocenění Talent roku. Inscenace byla opakovaně zmiňována a odborných anketách mezi nejlepšími inscenacemi. Pro značný zájem diváků a své nesporné kvality zůstává inscenace nadále na repertoáru. Režie: Jan Frič.

Jonathan Littell LASKAVÉ BOHYNĚ

Divadelní podoba rozsáhlého kultovního románu amerického autora Jonathana Littella, který je právem považovaný za jednu z největších literárních událostí posledních let, se na jevišti Divadla pod Palmovkou prosadila v podobě rozměrného a dechberoucího a sugestivního dramatického plátna. Silný a dramatický příběh plný nadšení, oddanosti, ukryvané sexuální touhy, přátelství, ale i chladné a syrové racionality, citové vyprahlosti či nejrůznějších vnitřních běsů, odhaluje s děsivou názorností obrovské nebezpečí číhající za určitých okolností na kohokoliv. Inscenace vzbudila značný pozitivní ohlas u diváků i odborné veřejnosti (Jan Teplý získal za svůj mimořádný herecký výkon v hlavní roli nominaci na Cenu Thálie) a proto – i pro své nesporné kvality – zůstává nadále na repertoáru. Od ledna 2018 je navíc doprovázena také anglickými titulky. Režie: Michal Lang.

Molière DON JUAN

Inscenace navázala na respektovanou dramaturgickou linii Divadla pod Palmovkou usilující o programové uvádění klasických her v moderním tvaru, který by současnému divákovi představil klasické hry poctivě a s pokorou, ale přitom v podobě, která bude vycházet z principů moderního divadla. *Don Juan* oplývá silou i schopnostmi, a zároveň je spalován milostnou vášní, kterou nedokáže utišit. Jediné, čemu sevillský svůdce skutečně věří, je neúprosná logika, že „dvě a dvě jsou čtyři“, a že svět byl stvořen proto, aby se na něm mohl dobře bavit. City, touhy, sny a to, co člověka přesahuje, jsou pro něj hodné pouze posměchu. Na své cestě životem je však nakonec nucen setkat se sám se sebou. Radek Valenta a Tereza Dočkalová získali za své výkony v této inscenaci nominaci na Cenu Thálie. Inscenace byla příznivě přijata odbornou i diváckou veřejností a proto zůstává nadále na repertoáru. Režie: Michal Lang.

Tomáš Dianiška a kol. MICKEY MOUSE JE MRTVÝ

Mickey Mouse je mrtvý je nekompromisní výpovědí o hledání místa v životě, ale zároveň i jakousi „psychedelickou detektivkou“ o prolínání reality a halucinace, které může mít doslova fatální následky. Anna utekla z domova. Filip miluje fyziku a perník. Nikola je divná. A sny jsou bez hranic... Inscenace, která se okamžitě po svém prvním uvedení v Liberci stala doslova kultovní záležitostí, byla do prostor Studia PalmOFF přenesena úspěšně a těší se i zde zájmu diváků, zejména pak generačních vrstevníků účinkujících tvůrců. Inscenace přináší řadu nesporných kvalit, ať již jde o skutečnost, že se jedná o současnou autorskou hru, nebo o způsob, jakým je konstruována, či o témata, kterým se věnuje. Proto zůstává nadále na repertoáru. Režie: F. X. Kalba.

Henrik Ibsen

NORA

Dramaturgickým záměrem bylo uvést v rámci naší dramaturgické linie další klasický divadelní text v současné podobě za použití současných divadelních postupů. Zároveň se jedná o inscenaci, která navazuje na působení režiséra Jana Nebeského – v našem divadle před téměř třiceti lety zahájil svou režijní práci a současně zde inscenoval svou první ibsenovskou hru. *Nora* zároveň umožnila přinést na současné jeviště hned několik závažných témat, která jsou i dnes více než živá: problematiku dluhů, protekcionismu, lidské bezskrupulóznosti, cynismu, ale i křehkosti a důvěry – a především pak ženské role v rodině, chcete-li ženské emancipace. Inscenace přinesla především do detailů propracovanou a originální režijní koncepci, kterou korunovaly vynikající herecké výkony všech účinkujících - zvláště pak Terezy Dočkalové v titulní roli, která za ni obdržela Cenu Thálie. Počtem repríz se jedná o inscenaci Nory, která dosáhla zatím největšího počtu repríz v dějinách českého divadla. Tato mimořádná divadelní událost velmi zaujala odbornou i diváckou veřejnost a proto zůstává na repertoáru. Režie: Jan Nebeský.

Tomáš Baránek

JAK SBALIT ŽENU 2.0

Dramaturgický záměr sledoval především tři cíle. Prvním bylo uvedení divácky zajímavé generační komedie vyhovující inscenačnímu stylu Divadla F. X. Kalby a také autorskému zaměření jeho kmenového autora a organizátora Tomáše Dianišky. Druhým záměrem bylo divadelní zachycení jednoho z podstatných společenských témat současnosti, kterým je krize mužství a nesnadnost navazování intimních kontaktů. Třetím záměrem pak bylo vytvoření inscenace, která by umožnila herecům využít jejich potenciál pro komorně laděné hry, současné divadelní tragikomické grotesky a velmi kontaktní způsob herectví. Inscenace všechny tyto stanovené dramaturgické ambice naplnila, je divácky značně populární a vyhledávaná jako svérázná divadelní příručka mapující „úskalí“ vznikající při navazování vztahů a hledání mužského sebevědomí. Inscenace zůstává pro mimořádný zájem diváků a své divadelní kvality na repertoáru. Režie: F. X. Kalba.

Woody Allen MOCNÁ AFRODÍTÉ

Inscenace byla z dramaturgického hlediska nasazena především z potřeby po všestranně kvalitní, zajímavé, kultivované a inteligentní komedii. Allenova *Mocná Afrodité* patří bezesporu k nejdivadelnějším a nejzajímavějším dílům tohoto nonkonformního autora, dotýká se mj. i antické mytologie, dramatu a vlastně i jádra evropské kultury a je zábavnou a divácky velmi vděčnou materií zachycující současné hrdinství v nečekané podobě „antihrdiny“ měnícího svůj malý svět citlivostí a empatií. Kultivovaná a inteligentní zábava, jejímž prostřednictvím může divák zjednodušeně ale ostře zahlédnout některé souvislosti moderního života v novém a nečekaném světle je jednou z podstatných programových linií Divadla pod Palmovkou prakticky od okamžiku jeho vzniku. Z těchto důvodů zůstávala inscenace na repertoáru. Režie: Vojtěch Štěpánek.

Gustave Flaubert PANÍ BOVARYOVÁ

Dramaturgickým záměrem vedoucím k uvedení tohoto rozsáhlého díla v české premiéře byla zejména snaha otevřít divácky atraktivním způsobem téma úlohy ženy v rodině a ve společnosti. Flaubertův román je především o hledání lásky, osamocení ve vztahu, který není v pravém slova smyslu partnerský a o únicích inspirovaných tlakem nemocné společnosti. Vedle toho je ale také silně kritickým dílem zpracovávajícím i dnes velmi aktuální téma dluhů a ženské emancipace, která zde ovšem ostře naráží na nejrůznější limity dané společenskými zvyklostmi, pokrytectvím a také rozporuplností hlavní hrdinky. Tragikomický příběh Emy Bovaryové se měl stát obrazem společnosti, která je sice od naší doby poměrně vzdálená, jejíž problémy a základní témata se však dosud uspokojujivě nepodařilo vyřešit a jsou proto do značné míry i našimi problémy a tématy. Inscenace zůstávala pro své kvality na repertoáru i v roce 2018. Režie: Michal Lang.

Martin Hýča DOTĚRNOSTI

Dramaturgickým záměrem bylo naplnění jedné z důležitých programových linií Divadla pod Palmovkou realizované zejména v rámci Studia PALM OFF, kterým je uvádění nových autorských her ve světové nebo české premiéře. Hra mladého dramatika Martina Hýči se současnými divadelními i jazykovými prostředky dotýká řady témat důležitých pro současnou mladou generaci: jaké jsou možnosti jazyka a jeho limity, jaké jsou možnosti slova a myšlenky, jak jako introvert obstát ve společnosti, která je spíše extrovertní, jak navázat smysluplný a opravdu hluboký vztah s druhým pohlavím, proč dělat věci, o které člověk nestojí, když člověk o zábavu nestojí, jak se vyrovnat s traumatizujícími zážitky v internetovém věku, co je normální a v pravém slova smyslu přirozené. Inscenace určená převážně pro generačně spřízněného a z hlediska koncepce textu náročného diváka měla premiéru v červnu 2018. Režie: David Šiktanc.

Marc Norman, Tom Stoppard a Lee Hall

ZAMILOVANÝ SHAKESPEARE

Dramaturgickým záměrem bylo uvedení zajímavé, dráždivé, velkolepé, košaté a zalidněné komedie, která by vedle divácké atraktivity umožnila také vznik dobrých hereckých výkonů a přinesla na divadelní jeviště originální témata, rafinovanou hravost, kultivovaný humor a nečekané jevištní postupy. Částečně fiktivní, ale o historické realie pevně opřena travestie o Shakespearově mládí, okolnostech vzniku nejslavnější tragédie všech dob *Romea a Julie* a alžbětinském divadle má přesah i do současnosti, tím, že umožňuje srovnávat divadelní a ekonomické souvislosti alžbětinské éry se současností. Výsledkem je divadelní sonda do Shakespearovy doby, zachycující přitom mnohé rysy divadla napříč dějinami – to současné nevyjímá. Inscenace patří k nejvelkorysejším jevištním dílům Divadla pod Palmovkou, která vyvolává značný a pozitivní zájem diváků i odborné veřejnosti. Proto zůstává na repertoáru. Získat práva na toto představení trvalo cca 8 let a Divadlo pod Palmovkou je jediné divadlo, které v této chvíli může představení hrát. Režie: Michal Lang.

Recenze divadelní hry 2018

NĚCO ZA NĚCO

„Klata si pro svůj vstup do českého divadla vybral Shakespearovu potemnělou hru vykreslující hemžení hříšného velkoměsta; tedy vděčný nadčasový motiv, který neztratí nic ze své údernosti ani dnes, ani zítra. Divadlo pod Palmovkou, kterému může česká divadelní obec děkovat za spolupráci s takovým režisérem, uvádí tuto Shakespearovu hru v překladu Martina Hilského jako Něco za něco.“

Autor: Tomáš Št'ástka, idnes.cz, 04. 03. 2018

https://kultura.zpravy.idnes.cz/neco-za-neco-divadlo-pod-palmovkou-jan-klata-recenze-fhv-/divadlo.aspx?c=A180227_120023_divadlo_ts

„Inscenace získala nominaci na [Cenu Divadelních novin](#) v oblasti činoherního divadla. Jan Vlasák získal tutéž nominaci v kategorii "herecký výkon sezóny bez ohledu na žánry" za roli Knížete vídeňského Vincentia. Jan Klata získal Cenu divadelní reality (Premio Europa Realtà Teatrالی). Jedná se o prestižní evropské divadelní ocenění, které se zrodilo v roce 1986 jako pilotní projekt Evropské komise. Nominace na **Ceny divadelní kritiky** získala tato inscenace v kategorii **Nejlepší inscenace**; Tereza Dočkalová jako Isabela za **Ženský herecký výkon**; Jan Vlasák jako Vincentio za **Mužský herecký výkon**.“

„To samozřejmě neznamená, že se Klatova poetika musí líbit každému, ale po dlouhé době mám pocit, že se na velké české scéně objevil titul, který klasickou předlohu dokáže vyložit (nikoli rozbít) prostřednictvím nepopisně obrazivého divadelního jazyka. Pro jistotu: netrvám na tom, že je to jediný správný přístup, je ale velmi příjemné setkat se s ním i mimo festivalová hostování. A konečně, uznání si zaslouží i Divadlo pod Palmovkou. Langova skupina přišla do Libně vcelku nenápadně, bez velkých fanfár a očekávání, postupem doby se však Palmovka stává jedním z míst, kde to žije. Počínaje Klatou a festivalem Palm Off přes ambiciózní domácí tituly typu Nory (pragmaticky prokládané diváckými tutovkami) a konče živým hemžením v podkrovním studiu. Po čtyřech letech je to, myslím, možné napsat bez obav z přehánění: Langova Palmovka je příkladem dobře vedeného městského divadelního domu.“

Autor: Vladimír Mikulka, divadelni-noviny.cz, 19. 02. 2018

<https://www.divadelni-noviny.cz/jan-klata-neco-za-neco-recenze>

„Jan Klata, polský režisér, jehož pověst však polské hranice již dávno přesáhla, poprvé režíroval i v českém divadle. Tím bylo Divadlo pod Palmovkou, kde nazkoušel Shakespearovu komedii Něco za něco. A řekněme si to na rovinu, Jan Klata měl koule vzít to pěkně od podlahy a vytvořit opravdu moderní inscenaci. Klatova první česká inscenace se s divákem vůbec nemazlí a bez přede hry jde rovnou na věc. A to pěkně tvrdě. A i když to někomu bude připadat příliš hrubé a surové, jiní budou jásat. Patřím mezi ně, neboť Klatovi se podařilo vytvořit moderní inscenaci bez zbytečných historických reminiscencí.“

Autor: Soňa Hanušová, kulturio.cz, 11. 02. 2018

<https://kulturio.cz/recenze-neco-za-neco-divadlo-pod-palmovkou-praha/>

„Je to hra svrchovaně a výsostně politická, která skvěle propojuje žánry a zcela odlišná prostředí, bravurně a barvitě střídá motivické linie, aby v jejich tématech znovu a znovu kladla nejrůznější politické otázky – správou státu počínaje a korupcí konče. Jan Klata, polský režisér evropského jména a pověsti, jenž v Divadle pod Palmovkou Shakespearův text inscenoval, což je samozřejmě divadelní událost, z těchto témat zvolil ústřední situaci a z ní vyplývající příběh.“

Autor: Jan Císař, lidovky.cz, 03. 02. 2018

Zdroj: https://www.lidovky.cz/kultura/recenze-shakespearovo-neco-za-neco-se-v-podani-polskeho-reziseru-s-divakem-nemazli.A180202_100109_ln_kultura_jto

„Jan Klata si s intimitou hraje důstojně, cítíme opravdovost dramaticky časovaného chtíče, společného jmenovatele činění některých zúčastněných osob. Sexuální a politická angažovanost procházejí napříč příběhem, stávají se dotěrnými průvodci temné krajiny knížectví. Shakespearovské podobenství o státní správě svěřené bezcharakterním egoistům nabízí srozumitelný historicky i místopisně přenosný výklad.“

Autor: Dana Benešová – Trčková, ct24, 14. 02. 2018

<https://ct24.ceskatelevize.cz/kultura/2389711-recenze-neco-za-neco-sexualni-korupce-mocnych-prezila-shakespearu>

„Jedno je jisté, Klatově inscenaci nelze upřít vyhraněný úderný styl, cizelovaný léty praxe. Z Polska si na Palmovku přivezl dvojici nejbližších spolupracovníků, scénografku a light designérku Justynu Łagowskou i choreografa Maćka Prusaka, jejichž přínos je nepřehlédnutelný. Łagowská navrhla vyvýšenou černou hrací plochu jeviště dokola ohraničenou nízkou koženkovou stěnou. Na horizontu se výmluvně pohupují dvě oprátky a z podlahy se několikrát vyklopí tři pranýře ve tvaru kříže, každý s otvory pro hlavu a ruce. Erudice choreografa se projevuje v přesném vedení herců: slova doprovází pohyb, k hlubší charakteristice stačí často pohyb sám. Pro režiséra jsou příznačné citace popkulturních odkazů, které diváka atakují už od vstupní scény.“

Autor: Saša Hrbotický, aktualne.cz, 29. 01. 2018

<https://magazin.aktualne.cz/kultura/recenze-divadlo-pod-palmovkou-nabizi-v-predstaveni-neco-za-n/r~a90558c004f411e8b6830cc47ab5f122/>

Me too?

(...) To, že si Klata po zničení Starého divadla v Krakově, které se pod jeho vedením skvěle rozvíjelo, vybral jako své první představení právě Něco za něco, nebylo překvapením. Je to příběh o pokrytectví moci, která surově trestá druhé za hříchy, jichž se sama potají dopouští, drama, v němž jsou všichni připraveni všechny zaprodat, hořká komedie, která člověka připraví o veškeré iluze. Bylo by obtížné přijít s ještě samozřejmější volbou. Tato samozřejmost ve mně vzbuzovala obavy, zda jejím výsledkem nebude příliš jednoduché představení, jakýsi odvetný úder, který by byl lidsky pochopitelný, ale umělecky těžko neobhajitelný. Moje obavy se však ukázaly liché a samozřejmost byla příliš samozřejmá jen v mých představách. Klata neuvádí v Praze Shakespeara proto, aby okomentoval polskou společenskou a politickou situaci – sahá v něm hlouběji než ke stranickým, koneckonců třetířadým šarvátky a uměleckým kompromisům. A možná právě proto je jeho inscenace tak palčivá.

Human Behaviour

Úvodní scéna představení je notoricky známá: vídeňský kníže Vincentio (Jan Vlasák) listuje složkou, kterou mu podal agent nejmenovaných služeb (tato postava, která pomáhá knížeti se všemi jeho „záležitostmi“, vznikla spojením Escala a strážného; hraje ji Martin Němec). Kníže je stařec, ale jeho stáří není vetché. Patří spíše k těm pecím, v nichž oheň doposud nevyhasl a které dobře pamatují na dávné lvy a spanilé jízdy. Budí dojem, jako by spřádal jakousi mimořádně důležitou a zároveň nesmírně zábavnou intriku, jejíž pravidla nám dlouho nebude dáno poznat, stejně jako se nedozvíme, co bylo na papírech, které kníže vytrhal ze složky (jak se později ukáže, byla Angelova) a spálil v kbelíku pomocí Escalova zapalovače.

Atmosféra jakési záhady záhadné lepkavou a mučivou záhadností se kolem knížete vznáší ve vskutku gombrowiczovském duchu téměř do konce představení. Jeho podivná rozhodnutí a zvláštní chování (v čele s údajným odjezdem do Polska a ustavením Angela místodržícím) se nevysvětlují, ale mají svůj základ, jakousi půdu, v níž jsou zasazeny. U Shakespeara se Vincentio opakovaně chová iracionálně, odmítá zdánlivě jednoznačná a nejjednodušší řešení a upřednostňuje komplikované hry. V několika případech ho na to ostatní postavy dokonce přímo upozorňují (taková téměř neskrývaná autotematizace se u Shakespeara objevuje často), ale Vincentio jejich pochybnosti odmítá z důvodů, které si nechává pro sebe. Chvillemi se zdá, že to, na čem mu záleží nejvíc, je co nejvýrazněji odhalit skryté motivace poddaných, spektakulárně je demaskovat. Shakespearův kníže je režisérem cizích sebekompromitací, chce, aby skrývané věci jaksi samy vyšly najevo, a proto tak otálí s odhalením toho, co ví, a vynesením rozsudku. V Klatově pojetí je toto spleťtité jednání silně zjednodušeno, protože knížeti jde nakonec o něco jiného. Nebo spíše o totéž jako všem ostatním...

K přehnaně komplikované zápletky shakespearovské „komedie“ Klata nechová žádnou zvláštní úctu a krátí ji stejně drze, jako přiléhavě a funkčně. Uvedu jednoduchý příklad: u Shakespeara je informace o krutosti místodržícího Angela a zatčení Claudia obviněného z cizoložství rozepsaná do dlouhé scény mezi vedlejšími postavami šlechticů Luciem, Pompeiem a Loktem. U Klaty se místo toho zpoza scény rozléhají výkřiky: „Zatkli Claudia! Další na řadě jsme my!“ a celá groteskně veselá skupinka složená z Lucia (Ondřej Veselý), Pompeia (Radek Valenta) v kostýmu banánu a drag queen Mistress Overdone (Tomáš Dianiška) téměř okamžitě posílá Lucia hledat pomoc u sestry zatčeného Isabely. Luciův vzhled ve stejně bravurní zkratce spojuje úkol přijít na pomoc se sexuálním podtextem – v červených šortkách a s plastickým záchranným prknem

jednoznačně evokuje hrdiny seriálu Pobřežní hlídka (ačkoli postavou se Davidu Hasselhoffovi nevyrovná, o filmovém Donovi „The Rock“ Johnsonovi nemluvě). Jeho dlouhý běh přes scénu v rytmu Human Behaviour od Björk jako by potvrzoval slova, která v písni zaznívají: „There’s absolutely no logic in human behaviour...“

(...) jednou z nejsilnějších stránek tohoto představení jsou kreace Dočkalové a Jana Teplého hrajícího Angela. Dva dialogy Isabely a Angela jsou skutečnou přehlídkou toho, co může vzejít ze setkání venkoncem tradičního řemesla dramatického herce s kontrapunktující a kolizní inscenizací a dramaturgií. Zejména Teplý spojuje tyto dvě roviny mistrovsky a vytváří postavu s nejednoznačnými motivacemi, v jejímž nitru plném napětí působí síly až protikladné. Tato „tvorba postavy“ se přitom neděje prostřednictvím jakéhosi „prožívání“ emocí a domýšlení hlubokých motivací, ale pomocí jejich přesného a zároveň jemného předvádění, zviditelňování na povrchu těla, tváře a slov. Způsob, jakým Angelo reaguje na Isabelino odmítnutí, když opakuje její jméno ve variaci na známou píseň Charlese Aznavoura, je takřka hereckým koncertem, který přitom nesklouzává k laciné snaze efektně se předvést, ale spíše dále posiluje dojem určité zmnoženosti Angelovy postavy.

Loosing My Religion

Bylo by nespravedlivé nepřičíst k této dvojici také představitele knížete Jana Vlasáka, od nějž role dozajista vyžadovala překročení hranic spojených s věkem a pozicí „seniora souboru“. V prvních scénách působí s napudrovanou tváří, v archaických šatech a s parukou z doby ancien régime poněkud groteskně. Ale když se skryje v mnišské kutně, dovolí si odhalit perverzní potěšení, které čerpá z manipulace druhými. Je to dobře patrné, když zpovídá – či spíše vyslýchá – Claudiovu milenku Julii (Kamila Trnková). Díky tomu, že se scéna dvakrát opakuje, začínáme pomalu chápat, že předání vlády Angelovi a pozorování událostí zpod mnišské kápě nemá se zkoumáním možností, jak kontrolovat výkon moci, příliš mnoho společného. Knížeti totiž nejde o vládu, ale o potěšení čerpané ze šmírování druhých a manipulace s nimi, potěšení – jak už jsem řekl výše – gombrowiczowské, prosáklé touž temnou erotikou, jaká ovládá hrdiny románů Kosmos či Pornografie. Gombrowicz však dokázal vyjádřit jejich touhy jazykem, v němž se proplétají salony, baroko a vaudevilleový sex-appeal. Když si kníže svlékne operetní paruku a obleče si hábit, paradoxně se přestává skrývat. Pozice zpovědníka odsouzených mu dává možnost volně si vychutnávat jejich nahotu – ne tu tělesnou, ale tu, která ho skutečně vzrušuje, tu, která se objevuje, když se strhnou kulturní kostýmy a setře make-up. Prostorem takového sebeobnažení a zároveň dějištěm jeho perverzních aktivit se pro knížete stává vězení, jehož krajností a zároveň úhelným kamenem je smrt.

K ní odsouzený Claudio (Jan Hušek) se může ještě zdát téměř zábavný, když odhazuje veškeré zábrany a dekorum a prosí sestru, aby se oddala Angelovi a tím mu zachránila život. Tato scéna dávno ztratila na ostroti, takže už nepůsobí jako odhalení. Možná proto je Claudio podroben zkoušce provedení rozsudku smrti, během níž mu strážní velmi podrobně popisují fungování elektrického křesla – nástroje definitivní dekonstrukce onoho kulturního stvoření, jímž je člověk.

Jiným nástrojem s podobnou funkcí je postel ve veřejném domě, o čemž nás přesvědčují odborníci na slovo vzati: Pompeius a kuplířka Overdone, kteří se obracejí přímo k publiku a oslovují jednotlivé konkrétní diváky coby klienty svého bordelu. Jejich vědění však paradoxně nemá příchuť onoho vzrušujícího obnažení, kterou, jak se zdá, vyhledává kníže. Je praktické, věcné, vyvolává smích. Je komické, nikoli tragické. A právě jako takové se zdá nebezpečné. Angelo vystavený touze, kterou by neměl cítit, s ní bojuje a zdá se výjimečný, vnitřně rozervaný způsobem neopakovatelným a vlastním pouze jemu. Má svůj patos. Zákazník bordelu, jeden

z mnoha, které madam Prošoupaná (jak ji ve svém překladu půvabně pokřtil Martin Hilský) obsluhuje, je právě takový – jeden z mnoha, ničím se neodlišuje, není výjimečný. Vědomí této nevýjimečnosti odebírá moci smysl a pevnou půdu pod nohama (...).

Ticho po pěšině

Byl jsem si téměř jist, že po této sekvenci nastane přestávka, že tady by měla, a dokonce musí být tečka. Cítil jsem, že chci s tímhle soundtrackem vyjít na chodbu, abych si jím podkreslil pohled na diváky popíjející víno a kávu v divadelním bufetu. Ale Klata je vůči takovým jednoduchým snahám sám sebe omámit příliš citlivý, a tak mi to nedovolil. Chorální sekvence končí, dokonce jakoby předčasně, a začíná výstup ke dvěma dalším kulminacím – obě aranžuje kníže. Hrdinkou první z nich je Mariana (Vendula Fialová), kterou Vincentio nastrčí místo Isabely jako Angelovu noční milenkou. Klata zblízka ukazuje to, co Shakespeare nechal neviděné, co by tak určitě ani nenazval – znásilnění. Mariana se opírá o pranýř z černého plexiskla postavený velmi blízko hledišti, téměř na okraji jeviště. Napjatě čeká. Angelo k ní přichází zezadu a kopuluje s ní v silném, stejnoměrném a svou stejnoměrností drásavém rytmu. V této scéně absentuje jakýkoli milostný žár, schází tu erotika. Je to chladně provedený akt присvojení, vynucení dominance na těle přinuceném k podřízenosti. Je to jedna z těch scén, na které se divák dívá a touží, aby už skončila. Ale právě proto trvá dlouho a je přesně rozehraná v každém detailu. Angelův klid a narůstající jistota, které působí dojmem, jako by jednal ve jménu jakéhosi vyššího řádu, a mlčení Mariany, která nemá žádný text a celé drama ztročení a ponížení rozehrává gesty rukou, napětím těla a výrazy obličeje.

Text nemá ani Isabela ve finální scéně rozehrávající shakespeareovský happy-end, v němž „samotný kníže“ žádá Isabelu o ruku, čímž skládá hold její ctnosti, kráse a moudrosti. V Klatově představení tento triumf ženské hrdinky schází, stejně jako neexistuje předchozí scéna potrestání mužů. Jejich přestupky jsou sice, pravda, odhaleny, ale všechno probíhá v jakési nezávazné atmosféře žertů a bagatelizace toho, co se stalo. Dokonce i Lucio, který je u Shakespeara přísně potrestán údajně spravedlivým a rozvázným knížetem, je tady pouze přinucen nafouknout gumovou pannu – figurínu prostitutky, s níž je mu nařízeno se oženit. Pánský klub žertuje a posmívá se, ale nikoho netrestá. Umělý falus, který Isabela postaví na jeviště jako rekvizitu svého obvinění, vzbuzuje jen smích. Prozatím.

Když dozní poslední slova a všichni odejdou, zůstanou na jevišti jen kníže a Isabela. Vincentio se začíná svlékat, zůstane jen v trenýrkách s červeným nápisem „Amor“ (zezadu pozpátku „Roma“). Zvlhčí si dlaně gelem a lehne si vedle falu trčícího z podlahy. Pomalu ho hladí dlaní a klidně se dívá na čím dál zděšenější Isabelu. O tohle mu tedy šlo. O beztrestné, naprosté a zároveň netělesné, bezdotykové přivlastnění tohoto mladého těla, o jeho přivlastnění coby rekvizity stařecké samohany. Isabelin obličej se kříví v křečovitém výrazu zhnusení a bezradnosti. Odtud už není úniku.

Když tato dlouhá scéna konečně skončí, publikum začíná spěšně tleskat ve snaze přehlušit její echo. Jenže ono pokračuje. Je ho výrazně slyšet, když vycházíme z metra v samém centru města a kráčíme přes Karlův most mezi selfie tyčemi a k nim přísátýma rukama. Je 14. února. Valentýn a Popeleční středa letos připadly na tentýž den.

Autor: Dariusz Kosiński, Tydenik Powszechny

Festival Gdaňsk:

Objektivizace žen a násilí, aneb Jan Klata interpretuje Shakespeara

„Mnohavrstevnatý příběh režírovaný jedním z nejvíce ceněných, a zároveň nejvíce kontroverzních polských divadelních tvůrců, promluvil na prknech Gdaňského shakespearovského divadla více než hlasitě. Klasická hra je inscenována tak, že dokonale odráží palčivé problémy naší současnosti. Diváci dvě hodiny sledují spektakl ponižování a objektivizace žen, úpadku náboženství i hodnot, politických her a nechutností. Nenajdeme tu žádné konkrétní pozadí. Minimalistická scénografie Justyny Łagowské může představovat jakékoli místo. Zde je Vídní, v níž starého knížete střídá u moci mladý Angelo – člověk proslulý svou údajnou pevnou morálkou. Právě v tomto okamžiku se začíná odvíjet českými herci tak skvěle ztvárněná fabule. Režisér jim poskytuje možnost se předvést, ponechává jim značný prostor a dává příležitost vytvořit plnokrevné a zajímavé postavy. Na scéně je často doprovází hudba, která do celku vnáší podivnou, místy paralyzující energii. Špinavý a obskurní svět upadlé morálky vykresluje Klata nelítostně; toto představení je chvílemi skutečně bolestivé. Sledujeme totiž místo, v němž už téměř nezbyl nikdo skutečně lidský. Jediná průzračná a nevinná postava, sestra odsouzence k smrti Isabela, trpí nejvíce. Tohle totiž není realita, která se nad ní může a chce slitovat. Režisér se neodchyluje od toho, čím je proslulý. Zručně propojuje témata, roviny a kulturní motivy. Staré míchá s mladým, nové se starým. Do shakespearovského prostoru vhazuje polonahého atleta v plavkách, člověka převlečeného za banán a transvestitu ve flitry posetém oblečku. A všechno to obkládá hudbou, která celek bezchybně doplňuje. Losing My Religion stylizované jako gregoriánský chorál nebo Angel od Massive Attack dunící z reproduktorů dodávají tomuto děsivému světu ještě větší autentičnost.“

Autor: Katarzyna Sudoł, Gazeta Wyboreza, 3. 8. 2018

Něco za něco, rež. Jan Klata, Divadlo pod Palmovkou (Česko)

Erotika místo Boha? Spravedlnosti? A co kdyby se současné diskurzy sexuálního osvobození ukázaly být pouhým nástrojem výkonu moci? Možná jsme se probudili ve světě, v němž se příslib ničím neomezené tvorby vlastního image stal pro masy zároveň cukrem i bičem. Češi si společně s polským režisérem berou na paškál Shakespearovu poslední komedii a přivádějí diváky k české tragédii. Je to soud nad dneškem.

Něco za něco se tím zároveň stává reflexí ne nad vztahem moci a v určitém smyslu pozitivních hodnot (například spravedlností), ale nad poutem, které ji váže se skrytými instinkty každého z nás. Navzdory zdánlivému návratu ke statu quo ante se u diváka nedostávají žádné očištné pocity. Všechno se skutečně zdá být jako dříve, jenže nevinnost i figura dobrého patriarchy byly zničeny. Do dřívějšího světa se vrátit nelze.

Právě tato myšlenka je možná největší předností české inscenace. Ne zdařilé herectví zručně propojené s použitými kostýmy ani odvážná estetika představení. Vedle této myšlenky ustupují do pozadí dokonce i riskantní operace se sexuálními pomůckami.

Autor: Michał Pawłowski, Shakespear daily, 4. 8. 2018

ŽÍTKOVSKÉ BOHYNĚ

„Režiséru Michalu Langovi se v Divadle pod Palmovkou obdivuhodně podařilo ztuhit děj románu Žitkovské bohyně a do hlavní role obsadil Terezu Dočkalovou, která je pravdivá skoro za každých okolností. Jen děj se hrne na hranici možného vnímání. Divadelním zpracováním bestselleru Kateřiny Tučkové Žitkovské bohyně na pražské Palmovce zahájili jubilejní 70. sezonu libeňské scény. Ze silných ženských příběhů, které autorka vypráví civilním, takřka dokumentárním jazykem, se režisér Michal Lang pokusil vytvořit citově naléhavou, moderní scénickou baladu. Musel se přitom vyrovnat se složitou epickou strukturou knihy a dějem sahajícím od konce 19. století takřka do současnosti.“

Autor: Marie Reslová, aktualne.cz, 18. 09. 2018

<https://magazin.aktualne.cz/kultura/divadlo/zitkovske-bohyne-palmovka-divadlo-lang-dockalova-recenze/r~ffbc037abb2511e88bfaac1f6b220ee8/>

„Jistá odtažitost a formálnost však dodává Žitkovským bohyním na originalitě. Od místopisných folklorních pentlí tu ostatně máme bratry Mrštíky. Už v knize je hrdinka příjemně neurčitá, ztvárnění Terezy Dočkalové tento rys jen podtrhuje. Pomáhá tomu i další výborná scéna z psychiatrie, kam Dora vyrazila za umírající Surmenou, kdy se divákovi do mysli vkrádá neodbytná otázka, kdo všechno je vlastně v příběhu šílenec.“

Autor: Tomáš Štáštka, idnes.cz, 12. 10. 2018

https://www.idnes.cz/kultura/divadlo/zitkovske-bohyne-recenze.A181011_122315_divadlo_ts

„Tentokrát pro zpřehlednění děje Lang volí dokumentární prvek – střídání letopočtů na horizontu jeviště, které se místy až přízračně překrývají. Právě přechody mezi současnými a minulými vrstvami děje režii vycházejí výborně, postupně vzniká dojem neodbytně osudového plynutí času jako řeky, která pohlcuje ty, kdo do ní vstupují.“

Autor: Jana Machalická, lidovky.cz, 15. 10. 2018

https://www.lidovky.cz/kultura/recenze-nejtemnejsi-zitkovske-bohyne.A181114_160940_ln_kultura_jei

„75 %. Silný příběh o tom, že nejen s rodovým předurčením a se stíny minulosti lze svádět nerovný boj, neb své nezanedbatelné nese také kontext doby, je vyprávěn prostřednictvím silných divadelních prostředků. Působivá symbolika děj nezpřehledňuje, orientaci v časoprostorových střízích napomáhají promítané letopočty. Tísňovou atmosféru, místy až zastavující divácký dech, podtrhuje zpěv Eriky Stárkové, který se dotýká bran nebeských i pekelných zároveň. Tereza Dočkalová opětovně potvrdila, že šíří talentu si s 360 stupni nevystačí, příjemně překvapil Jakub Albrecht.“

Autor: Helena Grégrová, i-divadlo.cz, 22. 10. 2018

<https://www.i-divadlo.cz/divadlo/divadlo-pod-palmovkou/zitkovske-bohyne>

„V útržcích vzpomínek na tajemnou minulost se vynořují polozastřené příběhy uzavřené komunity moravské vesnice až do 19. století. Některé scény nejsou zcela čitelné, pochopit je pomáhají informace, kdy a kde se epizoda odehrává. Příběh je rámován pátráním Dory Idesové – pochází z prokletého rodu, ale jako racionální žena nebere pověřivá varování příliš vážně. A nesmlouvavá osudovost, která se táhne příběhem jako červená nit, ji dohoní. Nicméně – a v tom poznávám Langův pohled na svět a vztahy – ji, stejně jako další postavy, ovládají pudy a vášně. V různých variantách se tu objevuje drsná láska, znásilnění, fyzické krutosti i psychoteror, ale také různé formy lásky partnerské a rodinné, pokorné a sebeobětující se. Právě sexualita (v případě Dory lesbická) má v prokletém rodě fatální důsledky a Doru stojí život. Její matka – žitkovská bohyně – byla zavražděna manželem.

Nejrůznější peripetie příběhu Dory Idesové, ať už ve vzdálené, či blízké minulosti, vypovídají o nejednoznačných charakterech lidí, o nejrůznějších podivnostech jejich životů, o křivdách a manipulacích, které jim nastavila doba a společnost, o nezřetelných hranicích mezi dobrem a zlem. A také o tajemných věcech mezi nebem a zemí, které není v lidských silách ovlivnit. Velkolepá freska propletených osudů, prolnutí minulosti se současností se odehrává na scéně vymezené k horizontu se sbíhajícími se zdmi s mnoha dveřmi, z nichž se vynořují jednotlivé retro příběhy. Působí dojmem rozlehlého panenského prostoru, ale zároveň uzavřeného místa, odkud není úniku. Až minimalistické řešení evokuje antickou jednoduchost. Odpovídá jí i rituální zařikávání bohyní a všudypřítomný chór, symbolizující hlas davu v proměnách doby: od tradiční černí oděvů z moravského pomezí až po uvědoměle rozjařený průvod s balonky z počátků budování socialismu.

Výraznější jsou ženské představitelky, z nichž nejvíc zaujme Tereza Dočkalová jako Dora Idesová. Proměny postavy od dětského „andziela“, který má za úkol vodit zákazníky do hor k vědmě, přes dorůstající dívku, jež se stará o duševně handicapovaného bratra, až po dospělou sebevědomou ženu i něžnou milenkou Dočkalová předvádí s autentickou bezprostředností a dokáží vzbudit souznění. Na pomezí roztomilosti a nesnesitelnosti se pohybuje postava Dořina bratra Jakoubka, jemuž dal Jakub Albrecht dětsky nevinnou roztomilost a zároveň až zvířecí divokost. Různé variace žen s darem nadpřirozených sil ukázaly Ivana Wojtylová jako rázná a empatická Surmena, Marie Málková jako kultivovaná Irma se smutkem v duši či Vendula Fialová jako nespoutaná škodolibá Josifčena.“

Autor: Jana Soprová, divadelni-noviny.cz, 15. 10. 2018

<https://www.divadelni-noviny.cz/divadlo-pod-palmovkou-zitkovske-bohyne-recenze>

„I přes svou délku, mluvu a rozpačitý závěr je inscenace Žitkovské bohyně v Divadle pod Palmovkou v něčem povedenou podívanou. Langovi se do ní povedlo vnést celou řadu emocí, jež v románu nezaznívají. Z jedné části je to zásluha herců. Hlavní role se zhostila Tereza Dočkalová, o jejímž talentu nemá smysl pochybovat. Osobně mě nadchl ale také Jakub Albrecht v roli Jakoubka, Vendula Fialová jako Josifčena nebo Erika Stárková jako Dořina matka. Ta sice nedostala příliš prostoru, její postava umírá hned na začátku, avšak diváky po zbytek představení provází její krásný znělý zpěv. Tím se dostávám k hudbě, druhému aspektu, kterým si mě Žitkovské bohyně získaly.“

Autor: Soňa Hanušová, kulturio.cz, 27. 09. 2018,

<https://kulturio.cz/recenze-zitkovske-bohyne-divadlo-pod-palmovkou-praha/>

Na potměšilé scéně se odehrávají osudy žen, které dokáží léčit a předpovídat budoucnost, ale platí za své umění vlastním štěstím. Závist, pomsta a minulost dovede do života mnohdy vnést více zla než černá magie. Autorka knižní předlohy, Kateřina Tučková, dala tvůrcům dramaturgie volnou ruku. „Jde mi o to, přivést na jeviště osudy, protože když známe příběh postav, rozumíme pak jejich jednání v daný moment,“ vysvětluje své pojetí režisér Michal Lang.

Autor: jab, ct24.cz, 13. 09. 2018

<https://ct24.ceskatelevize.cz/kultura/2593708-zitkovske-bohyne-ucarovaly-divadlu-pod-palmovkou>

SEDMÉ NEBE

Pražský divadelní svět opět sáhl do bohatého dramatického díla Britky Caryl Churchillové. Tentokrát tak učinilo Divadlo pod Palmovkou a vybralo si jednu z autorčiných nejznámějších her, Cloud Nine, přeloženou jako Sedmé nebe. V originále měla premiéru roku 1979 a přímo přetéká významy. Co tedy divák v Divadle pod Palmovkou vidí? Svižnou, dobře zahranou inscenaci prostoupenou zejména v prvním dějství ironií a vtípem, zatímco dějství druhé vyznívá jako typická britská „sociálka“, která téma – onen rozval starého řádu a neexistenci řádu nového – demonstruje s ilustrativností.

Autor: Josef Chuchma, ceskatelevize.cz, 12. 11. 2018

https://www.ceskatelevize.cz/specialy/artzona/inside/jak-je-tezke-docilit-orgasmu-to-se-bohuzel-nedozvime-3ZEP3?_ga=2.119792398.760132104.1553513647-541003124.1552578652

„V druhém dějství si tyto dva své role prohodí. Zatímco z Edwarda vyrostla „manželka“, jak mu vmete do tváře jeho partner, Betty si užívá svobodného života poté, co opustila Cliva. Přestože osobně považuji druhou polovinu představení za slabší, měla jsem dojem, že hercům nové postavy lépe sedly. Naprosto skvělá byla dvojice Barbora Kubátová a Milan Mikulčík jako Lin, nekonvenční svobodná matka a lesbička, a Cathy, její dcera.“

Autor: Soňa Hanušová, kulturio.cz, 08. 11. 2018

<https://kulturio.cz/recenze-divadlo-sedme-nebe-divadlo-pod-palmovkou-praha/>

„Skandálnost, naléhavost a aktuálnost hry již dávno odnesl čas, naše společnost od doby jejího vzniku už přece jen ušla další kus cesty, nicméně dramaturgické zařazení textu do repertoáru DpP je opodstatněné. Režisér E. Kudláč totiž svou jemně stylizovanou koncepcí, s níž si herci umně pohrávali, vytvořil lehce komediální inscenaci, díky jejíž nenásilné formě se může každý divák zaměřit na témata, na která autorka upozorňuje. V současném repertoáru libeňské scény se dle mého názoru nenajde inscenace, která by byla herecky naplněnější a sehranější. Kontrast obou částí mi přišel smysluplný.“

Autor: Jiří Landa, i-divadlo.cz, 23. 01. 2019

<https://www.i-divadlo.cz/divadlo/divadlo-pod-palmovkou/sedme-nebe>

ROK NA VSI

„Mezi další silné momenty dlouhého kusu patří režijně velice vydařené loučení odvedeného Antoše s Bílou macechou či mrazivě naturalistické přivlečení Rybářovy mrtvoly. Herecky zaujme Barbora Kubátová v roli Maryšky či Vendula Fialová jako Vrbčena. Ostatní herci do svých rolí příliš emocí nedávají, skoro se to zdá jako režisérův záměr: před divákem se tak děj jedné prohnilé vesnice z přelomu epoch odehrává jako ve starém filmu.“

Autor: Tomáš Štástka, idnes.cz, 19. 01. 2019

https://www.idnes.cz/kultura/divadlo/rok-na-vsi-divadlo-pod-palmovkou-recenze.A190118_135318_divadlo_ts

„Kronika bratří Mrštíků v dramatinizaci Miroslava Krobota je krásným odrazem doby, ve které lidé komunikovali bez předsudků a na rovinu. (...) Kromě věrného zobrazení se vyplatila sázka na Ondřeje Veselého s Vendulou Fialovou, kteří v rozsáhlém uměleckém týmu přeci jen spolu s Ivanou Wojtylovou, Radkem Valentou nebo Annou Peřinovou vyčnívají. Brilantní herecký ansámbl byl potřeba i kvůli logickému srovnávání s původním hvězdným obsazením s ikonami Národního divadla. (...) Krobotova dramatinizace místy ztrácí dech a tím i divákovu pozornost, avšak modernizace nebo pokusy o svižnější tempo by klasice pravděpodobně uškodili ještě více. S Krobotovým dílem se výrazněji nehýbalo, případně jen neznatelně. Jak už jsme ale naznačili, v tomto případě nebyl čas na hrdinství. Klasika je klasika a tak je také nutné přistupovat k Roku na vsi na Palmovce.“

Autor: Barbora Bittnerová, informuji.cz, 17. 01. 2019

<https://www.informuji.cz/clanky/5957-krobotuv-rok-na-vsi-na-palmovce-zdobi-autenticita-prostredi-ve-kterem-ztraci-dech-jen-misty/>

„Rok na vsi vzdor tříhodinové délce dokáže temporytmem i konkrétním obrazem vesnice udržet diváckou pozornost. Je to poctivě vystavěné činoherní divadlo, jaké dnes není běžně k vidění. A libeňský soubor ukazuje ve velmi dobré kondici.“

Autor: Radmila Hrdinová, divadelni-noviny, 18. 02. 2019

<https://www.divadelni-noviny.cz/rok-na-vsi-jako-moravsky-western>

„Pokud bych si měla z obou inscenací vybrat, pak bych dala přednost právě Roku na vsi. V drobných epizodách zarámovaných vesnickým životem a prací se toho odehraje celkem dost, hlavní ale je, že se každý z příběhů logicky uzavře – tragicky, nebo jinak. Inscenace díky tomu působí uceleně. Osobně bych se bez některých scén dokázala obejít (například Vrbkův monolog nebo stýskání Rybářovy matky), naopak jsem si užila hospodskou rvačku hned v úvodu. Rok na vsi zkrátka nabízí nejen odraz života ve vesnici, ale především povedený odraz lidské národy se všemi jejími zápory.“

Autor: Soňa Hanušová, kulturio.cz, 19. 01. 2019

<https://kulturio.cz/recenze-rok-na-vsi-divadlo-pod-palmovkou-praha/>

„Ve smyšlené moravské vsi Habrůvka přejde rok; čas setby, zrání a sklizně se ovšem netýká jen přírody, ale i lidských osudů. Ty před více než sto lety sledovala románová kronika bratří Mrštíků, nejnověji o Roku na vsi vypráví pražské Divadlo pod Palmovkou. Sáhlo při tom po slavné dramatizaci od Miroslava Krobota z počátku devadesátých let minulého století.“

Autor: jab, ct24.cz, 16. 01. 2019

<https://ct24.ceskatelevize.cz/kultura/2705678-jak-kdo-zasel-tak-sklizi-v-divadle-pod-palmovkou-zacal-rok-na-vsi>

„Z hereckého souboru Divadla pod Palmovkou se zaujali diváky Ondřej Veselý v roli Rybáře, Vendula Fialová jako Vrbčena, či Martin Hruška jako starosta Habrůvky a mnoho dalších. Nabídku na hostování přijala Marie Málková, která ztvárnila zámožnou Frau Erb i Miloslav Mejzlík, který se divákům představil v roli Faráře. Choreografie do inscenace vytvořil polský choreograf evropského formátu Mačko Prusak a minimalistickou, ale přesto sugestivní scénu navrhl jeden z nejlepších českých scénografů a šéf katedry scénografie na DAMU Jan Dušek. Inscenace Rok na vsi v Divadle pod Palmovkou potěšila premiérové diváky připomenutím hodnot života a jeho smyslu. Není tedy divu, že pro potěšení duše je o ni zájem. Představení jsou téměř vyprodaná.“

Autor: J. Fraňková, everydaymagazin.cz, 14. 01. 2019

<http://www.everydaymagazin.cz/kultura-rozhovory/3975-divadlo-pod-palmovkou-uvadi-rok-na-vsi>

PUSŤTE DONNU K MATURITĚ

„Bláznivý mumraj divokých devadesátých let ožívá na Palmovce. Tomáš Dianiška ve svém novém kusu Pusťte Donnu k maturitě! ke zvýšení surreálnosti děje klidně nechá v Jonákově Discolandu odstřelit i Karla Gotta. Dianiškova konfrontace prvního desetiletí svobody s dneškem je nejenom vtipná a vynalézavě postavená, ale poměrně dobře pojmenovává absurditu a bizarnost „devadesátek“, kdy se odčiňovaly křivdy minulosti, lidé si užívali svobodu projevu a zároveň se ve velkém kradlo, podvádělo a plundrovalo. Divadlo pod Palmovkou má další kasaštyk, který vedle osobitého humoru a stylu přináší i překvapivě přesnou konfrontaci nepřilíh vzdálené minulosti s dneškem.“

Autor: Jana Machalická, lidovky.cz, 04. 03. 2018

https://www.lidovky.cz/kultura/recenze-pustte-donnu-k-maturite-tak-nam-v-discolandu-zabili-karla-gotta.A180302_103837_in_kultura_jto

„Tomáš Dianiška a spol. v žánru crazy komedie trefně reflektují i kořeny novodobé české demokracie. Škoda jen, že trvají na hodině a půl dlouhém přílivu humoru - neustálá legrace hrubého zrna začne být trochu únavná a periodicky se objevují křečovitě, až vyloženě bezduché hlášky či "gagy". Bez ohledu na to si na Palmovce mohou vsadit na divácký trhák.“

Autor: Ester Žantovská, aktualne.cz, 05. 03. 2018

<https://magazin.aktualne.cz/kultura/divadlo/recenze-divadlo-pod-palmovkou-se-vratilo-do-90-let-beverly-h/r~6812e5fa206311e88560ac1f6b220ee8/?redirected=1553608450>

„Pust'te Donnu k maturitě! je humorné ohlédnutí se zpět do devadesátých let. Beverly Hills hltali všichni, i když to málokdo dnes přizná. Slaboduchost seriálu byla na jeviště dokonale převedena i díky hercům, kteří perfektně vystříhli jednotlivé postavy. V druhé části příliš mnoho vtípů tříští děj, ale v celku jde o povedené představení.“

Autor: Soňa Hanušová, kulturio.cz, 05. 03. 2018

<https://kulturio.cz/divadlo-recenze-pustte-donnu-k-maturite/>

„Další Dianiškova zběsilá jízda, tentokrát do 90. let, je plná bláznivé nadsázky a popkulturních odkazů. Čím víc tehdejších (nejen) teenagerovských fenoménů znáte, tím víc si inscenaci užijete. Opět se tu mísí vtipy od těch nejjednodušších až po ty nesmírně chytré. A celkem ostře se tu karikuje i kovbojský kapitalismus, který jsme u nás před lety zažívali. Oproti jiným Dianiškovým kusům (Mlčení bobříků, Jak sbalit ženu 2.0) mi tu ale přeci jen chybí větší přesah. Mladý herecký tým interpretuje hru s nadšením a hlavně divák, který v 90. letech vyrůstal, si tenhle kus určitě užije.“

Autor: Lukáš Dubský, i-divadlo.cz, 25. 06. 2018

<https://www.i-divadlo.cz/divadlo/divadlo-pod-palmovkou/pustte-donnu-k-maturite>

„Inscenace nabídne procházku intenzivně prožívanými devadesátými léty s jejich svobodou, bořením hranic, optimismem, naivitou i chaosem, a to skrze příběh budovaný volně na půdorysu faustovského mýtu, nejrůznějších popkulturních odkazů až po kultovní generační seriál Beverly Hills 90210. To vše v kolektivní režii Dianiškova Divadla F. X. Kalby s jedenácti generačně spřízněnými herci.“

Autor: rh, novinky.cz, 26. 2. 2018

<https://www.novinky.cz/kultura/464497-divadelni-tyden-ve-znameni-puvodnich-her.html>

POSLEDNÍ DŮVOD, PROČ SE NEZABÍT

Nejzajímavější na celé produkci jsou souvislosti sociální, kulturní a psychologické. (...) Jistě, je to nadsázka a sranda, ale jádro těch vět reálné a k breku. Výpověď jak v blogu, tak na divadle je generační, o tom není pochyb. Ale pocit, že „v nás už zůstala jediná touha: Bejt ráno schopnej vstát z postele a přežít další zkurvenej den“, je nadgenerační. Dá se těm ztahaným třicátníkům rozumět, protože pocit určité všeobecné únavy leží na mnoha lidech, alespoň tedy v Praze určitě; na lidech mladších i starších, než jsou chcípáci z nové inscenace na Palmovce.

„Pokud se spirituální potřeby nesyť – největší spotřebou je špiritus – a ještě se vytahuje, že jsme nejateističtější společnost na světě, tak to není optimální cesta. Stejně jako velká spotřeba trávy už od puberty. To všechno je ukázka, že potřeba (spirituality – pozn. red.) tu je. V této situaci, kdy není sycena jedna ze základních potřeb, tak jedinec a potažmo společnost chátrají, protože ty potřeby tu jsou,“ řekl psychiatr Radkin Honzák v rozhovoru se sociologem

a publicistou Janem Jandourkem v rozhovoru pro Forum24. A řekl v tom interview ještě něco, co se může vztáhnout na pochopení Posledního důvodu, proč se nezabít. „Četl jsem krásnou definici, že sex se stává zábavou chudých, protože ti, co vytvářejí většinovou společnost, nemají o děti zájem. Když se zastavíte na nějakém sezení reprodukční medicíny, tak se dozvíte, co mají mladí muži za problémy s normálním sexuálním životem v důsledku sledování pornografie. Zatímco my jsme měli starost, jak si užít sexualitu a neotěhotnět, tak dnešní generace přemýšlí, jak otěhotnět za pomoci IVF (in vitro fertilizace, umělé oplodnění) ve čtyřiceti letech, když si předtím užili mládí. To je trend, který je nebezpečný. Není to nějaký výstřelek, který dělá pár lidí. Otevřete si různé portály, kde dámy diskutují. Tuhle jsem tam našel jednu, která se v devětatřiceti ptá, jestli si má ještě rok užít mládí a pak teprve začít přemýšlet o mateřství. Napsal jsem tam, že takové osobě bych nepsal do výchovy ani křečka. Tak se na mě hned sesypali ti, kteří tento způsob života hájí, a přitom je tvrdě proti přírodě.“ Fenomén chcípáctví, který se vyjevil zejména v českém filmu devadesátých let, má delší život, než by možná tehdy kdo předpokládal. Těžko říct, zda mu někdo rozumí patnáct kilometrů na západ od Aše, ale Češi na něj slyší dobře. Respektive: sice nevíme přesně, proč má tady takovou trvanlivost (odpověď na to by nejspíš byla poměrně složitá), ale cítíme, že se úporně drží nad zdejší krajinou. Trio Kubátová–Albrecht–Dianiška, za činného doprovodu dua Hlobil & Nikendey, o té pocitové mizérii podávají odvázanou zprávu, která je v jádru velmi smutná.“

Autor: Jan Chuchma, ceskatelevize.cz, 29. 05. 2018

<https://www.ceskatelevize.cz/specialy/artzona/inside/strasne-smutna-sranda-nove-ztracene-generace-Lu4eN>

Kabaretní zpracování blogu Poslední důvod, proč se nezabít je další parádní „kalbovskou“ jízdou, která pobaví. Tvůrcům se tentokrát sice úplně nepodařilo najít zcelující prvek, jímž by tak rozdílné výstupy propojili, ovšem žánr kabaretu je pro takový útvar textu adekvátní. Trojice B. Kubátová, J. Albrecht a T. Dianiška už vystupují jako „jedno tělo“, tak jsou na sebe napojení. Za zmínku stojí i příjemné doprovodné písně. Na scéně všechno funguje, jak má, ale přece jen některé z dřívějších inscenací této party cílily o něco trefněji.

Autor: Jiří Landa, i-divadlo.cz, 18. 09. 2018

<https://www.i-divadlo.cz/divadlo/divadlo-pod-palmovkou/posledni-duvod-proc-se-nezabit>

Zpráva o výsledku hospodaření Divadla pod Palmovkou za rok 2018

Organizaci byl poskytnut původně neinvestiční příspěvek ve výši 38 968 000,- Kč.

Na základě usnesení RHMP byl navýšen na 45 647 600,- Kč.

Organizaci byly poskytnuty finanční prostředky ve výši 350 tis. Kč neinvestiční dotací Ministerstva kultury na realizaci projektu Mezinárodní divadelní festival PALM OFF FEST.

Po těchto úpravách byl posledně platný rozpočet neinvestičního příspěvku ve výši 45 997 600,- Kč.,- Kč.

Výsledek hospodaření v hlavní činnosti vykazuje zhoršený hospodářský výsledek ve výši 368 843,51 Kč a je plně pokryt zlepšeným HV v doplňkové činnosti.

Výnosy

Proti schválenému rozpočtu ve výši 11 443 tis. Kč bylo dosaženo skutečnosti ve výši 12 944,6 tis. Kč – procento plnění 113,12.

Vstupné na vlastní scéně vykazuje rozdíl proti schválenému rozpočtu ve výši 479 tis. Kč.

Výnosy ze zájezdů byly navýšeny proti plánu o 1 075 tis. Kč.

Náklady

Upravený rozpočet celkových nákladů ve výši 58 099,7 tis. Kč byl čerpán ve výši 59 311 tis. Kč což je o 1 211,3 tis. více.

K většímu navýšení proti upravenému rozpočtu došlo u :

Spotřeba materiálů

Spotřeba osvětlovačů – 7 tis.Kč

- *Výměna metráže kabelů*

Kostýmy před premiérou – 74 tis.Kč

- *Nákup triček, punčocháčů a jiných drobných potřeb do kostýmů*

Služby – 605,6 tis. Kč

Z toho:

Kurzy a školení – 10 tis.K

- Na základě nové legislativy bylo nutné proškolit zaměstnance

Licenční poplatky a doména – 11 tis.Kč

- Zvýšení poplatků

Čistírna 37 tis.Kč

- Více kostýmů, které nejdou prát

Úklidové služby – 47 tis.Kč

- Navýšení o úklid po rekonstrukci

Autorské honoráře umělců – 176,7 tis.Kč

Služby pro pořízený software - 27 tis.Kč

- Úpravy programů firmy Gordic

Tantiemy – 108 tis.Kč

- Nárůst procent na nové hry

Revize – 40 tis.Kč

- Vyžádané revize z důvodu bezpečnosti práce

Propagace – 155 tis.Kč

- Snaha o získání nových diváků a návrat starých

Ostraha, BOZP, hasiči – 65 tis.Kč

- Nelze ovlivnit, podhodnocen plán

Přepravné – 70 tis.Kč

- Nové prostory pro dekorace a jejich dovoz do divadla

Pojištění úrazy Kooperativa – 15,8 tis.Kč

- Nelze ovlivnit

Neplnění zaměstnávání ZP – 103,2 tis.Kč

- Nelze ovlivnit

Odpisy – 140 tis.Kč

- Opomněli jsme předem informovat, stalo se to zařazením v roce 2017 neplánované rekonstrukce vnitřní fasády a zasklených střech divadla

Pořízení majetku DDHM – 858 tis.Kč

- K navýšení došlo zařazením dekorací a předmětů do nových inscenací v plnění nad 3.000,- Kč

Plnění počtu zaměstnanců a prostředků na platy

Počet zaměstnanců v přepočteném stavu byl plněn ve výši 96,3 %.

Divadlo se stále snaží doplnit herecký soubor.

Upravený limit prostředků na platy ve výši 20 825,5 tis. Kč byl použit ve výši 20 770,6 tis. Kč, prostředky byly čerpány ve výši 99,7 %.

OON

- Překročení ve výši 7,6 tis.Kč je kryto úsporou ve mzdovém fondu

Čerpání účelových prostředků

Dotace Ministerstva kultury ve výši 350 tis. Kč na realizaci projektu Divadelní festival PALM OFF FEST byla vyčerpána a vyúčtována v plné výši.

Doplňková činnost

Hospodářský výsledek vykazuje kladný hospodářský výsledek ve výši 704 074,89 Kč.

Z tohoto výsledku náleží 368 842,92 Kč na pokrytí ztráty v hlavní činnosti za rok 2018.

Výnosy z doplňkové činnosti se týkají pronájmu divadelního sálu, bytové jednotky a kavárny divadla.

Malým přínosem ve výnosech je i reklama podniků v programech hraných her.

*Zůstatek ve výši **335 231,98 Kč** navrhuje organizace do rezervního fondu.*

Výkonové ukazatele

Plánovaný počet představení na vlastní scéně byl 250 představení, skutečnost 261. Počet představení na zájezdech byl proti plánu 25 představení navýšen na 52 představení.

Plánovaný počet premiér 5, skutečnost 5.

Plánovaný počet derniér 2, skutečnost 3.

Závěr

Divadlo vykazuje zhoršený hospodářský výsledek ve výši 368 842,92 Kč. V průběhu roku byl neinvestiční příspěvek posílen celkem o 6 679,6 tis. Kč.

*Mgr. Michal Lang
ředitel DpP*

Rozbor hospodaření PO za rok 2018

Hlavní činnost

v tis. Kč

	Schv. rozp. 2018	Uprav. rozp. k 31.12. 2018	Skutečnost k 31.12.2018	% plnění k UR	Skutečnost k 31.12.2017
VÝNOSY celkem (mimo účet 672)	11 443,0	11 443,0	12 944,6	113,1	11 365,0
z toho :					
ze vstupného na vl. scéně	9 000,0	9 000,0	9 371,1	104,1	8 477,0
ze spolupřadatelství	0,0	0,0	108,0	0,0	102,0
ze zájezdů	2 100,0	2 100,0	3 175,7	151,2	2 448,0
ostatní výnosy	343,0	343,0	289,8	84,5	338,0
NÁKLADY celkem	51 419,1	58 201,7	59 311,0	101,9	51 990,0
z toho vybrané položky					
Spotřebované nákupy - z toho:	3 211,0	3 969,0	3 951,5	99,6	3 861,0
spotřeba materiálu (501)	1 211,0	1 599,0	1 667,1	104,3	1 670,0
spotřeba energie (502)	1 900,0	2 250,0	2 165,0	96,2	2 066,0
Služby - z toho:	12 030,0	17 533,0	18 006,4	102,7	16 250,0
opravy a udržování (511)	450,0	350,0	338,1	96,6	637,0
cestovné (512)	188,0	813,0	796,7	98,0	602,0
náklady na reprezentaci (513)	40,0	50,0	46,1	92,2	48,0
nájemné a služby (nebyt.prost.) (518)	70,0	115,0	130,3	113,3	50,0
úklid (518)	400,0	660,0	707,4	107,2	598,0
výkony spojů (518)	180,0	280,0	296,0	105,7	183,0
honoráře exter. umělců (518)	5 300,0	5 870,0	6 053,7	103,1	4 320,0
tantiémy (518)	1 250,0	1 250,0	1 358,1	108,6	1 213,0
propagace (518)	1 500,0	2 145,0	2 299,9	107,2	1 875,0
Osobní náklady - z toho:	29 856,1	29 875,7	29 890,8	100,1	25 672,0
prosředky na platy (521 030x)	20 811,1	20 825,5	20 770,6	99,7	17 747,0
ostatní osobní náklady (521 031x)	1 000,0	1 000,0	1 007,6	100,8	939,0
zákonné soc. pojištění (524)	7 284,0	7 289,2	7 238,2	99,3	6 209,0
zák. soc. náklady - FKSP(527 030x)	736,0	736,0	742,1	100,8	664,0
Daň a poplatky (53x)	2,0	2,0	0,9	45,0	2,0
Ostatní náklady - z toho:	308,0	308,0	249,0	80,8	271,0
sml.pokuty a úroky z prodlení (541)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
jiné pokuty a penále (542)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
manka a škody (547)	70,0	70,0	14,2	20,3	70,0
Odpisy dlouhodobého majetku	4 012,0	4 012,0	4 152,7	103,5	3 752,0
z dotace hl.m.P.-zdroj 416 (551 03xx-08xx)	4 012,0	4 012,0	4 152,7	103,5	3 752,0
ze stát.dotace a zahraničí (551 09xx)					0,0
Drobný dlouhod. majetek (558)	2 000,0	2 500,0	3 058,3	122,3	2 174,0
Daň z příjmů (591)	2,0	2,0	1,4	70,0	
Hospodářský výsledek	-39 976,1	-46 758,7	-46 366,4		-40 625,0
			*)		
Neinvestiční příspěvek	38 968,0	45 647,6	45 647,6		39 216,7
Státní dotace		350,0	350,0		320,3
Ostatní (672)					0,0
Celkový výsledek hospodaření	-1 008,1	-761,1	-368,8		-1 088,0

*) Ve sloupci skutečnost uvádějte:

- v řádku neinvestiční příspěvek skutečně poskytnuté finanční prostředky v roce 2016 plus případný proúčtovaný odvod z fondu investic

za současného zvýšení neinvestičního příspěvku

- v řádku státní dotace skutečně poskytnuté fin. prostředky ze státního rozpočtu prostřednictvím hl. m. Prahy

- v řádku ostatní proúčtované fin. prostředky na účtu 672 např. odpisy ze st. dotace, dotace ze stát. fondů, MČ, Agentur atd.

Zpracoval/a: Mgr. Pipková

Schválil/a: Mgr. Gregorini

Dne: 28.1.2019

telefon: 724096496

Doplňková činnost

v tis. Kč

	Schválený rozpočet 2018	Skutečnost k 31.12. 2018	% plnění
VÝNOSY celkem	1 400,0	1 352,0	96,57
NÁKLADY celkem	200,0	648,0	324,00
z toho vybrané položky			
Spotřebované nákupy	120,0	410,0	341,67
z toho: spotřeba materiálu	120,0	0,0	0,00
spotřeba energie	0,0	406,0	
Služby	80,0	35,0	43,75
z toho: opravy a udržování	0,0	0,0	
cestovné	0,0	0,0	
nájemné a služby (nebyt.prostory)	0,0	0,0	
úklid	80,0	35,0	43,75
výkony spojů	0,0	0,0	
Osobní náklady - z toho:	0,0	0,0	
mzdové náklady (521 003x)	0,0	0,0	
ostatní osobní náklady	0,0	0,0	
zákonné soc. pojištění	0,0	0,0	
zák. soc. náklady - FKSP	0,0	0,0	
Daně a poplatky (53x)	0,0	0,0	
Ostatní náklady - z toho:	0,0	0,0	
smluvní pokuty a úroky z prodlení	0,0	0,0	
jiné pokuty a penále	0,0	0,0	
manka a škody	0,0	0,0	
Odpisy dlouhodobého majetku	0,0	0,0	
z toho: z budov a staveb (551)	0,0	0,0	
zařízení (551)	0,0	0,0	
Drobný dlouhod. majetek (558)	0,0	0,0	
Daň z příjmů (591 a 595)	0,0	203,0	
HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK	1 200,0	704,0	58,67
(+ zisk, - ztráta)			

Zpracoval: Mgr. Pipková
telefon: 724096496

Schválil: Mgr. Gregorini

Dne: 28.1.2019

Plnění počtu zaměstnanců a prostředků na platy za rok 2018

U k a z a t e l	Měrná jedn.	R o k 2018 x)	Skutečnost k 31.12. 2018	% plnění	Skutečnost k 31.12. 2017
a	b	1	2	3	4
<u>Hlavní činnost</u>					
Počet zaměstnanců	přep. os.	68,0	65,5	96,32	62,0
Prostředky na platy (521,030x) z toho: čerpání fondu odměn xx)	tis. Kč tis. Kč	20 825,5 x	20 770,6	99,74	17 747,5
platové tarify	tis. Kč	14 297,8	14 295,8	99,99	11 957,0
osobní příplatky	tis. Kč	2 650,0	2 622,9	98,98	2 485,0
odměny	tis. Kč	790,0	776,5	98,29	689,0
příplatky za vedení	tis. Kč	490,0	458,7	93,61	414,0
zvláštní příplatky	tis. Kč	0,0	0,0		0,0
Průměrný plat	Kč	25 521	26 426	103,54	23 854
Ostatní osobní náklady	tis. Kč	1 000,0	1 008,0	100,80	939,0
<u>Doplňková činnost</u>					
Počet zaměstnanců	přep. os.	x	0	x	0
Prostředky na platy	tis. Kč	x	0	x	0
Průměrný plat	Kč	x	0	x	0
Ostatní osobní náklady	tis. Kč	x	0	x	0

Poznámka:

x) ve sloupci 1 uveďte u prostředků na platy schválený limit, popř. upravený za rok 2018 odborem rozpočtu MHMP

xx) uvedené složky platu tvoří celek prostředků na platy

Vypracoval/a/:Editra Pokorná

Telefon:28311153

Datum:4.2.2019